

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Quomodo [con]solati sunt conuersos ex gentibus. ca. lxxxj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Actuum apostolorum

ta apostolorum petri et iacobi et seniorum: sur
reuerunt contra paulum et barnabam dicentes.
Oportet circumcidi fideles: et seruare legem moy
si. Et audita utriusque partis sententia uene
runt apostoli et seniores ut diiudicaretur super hoc. et
post multam disceptationem et inquisitionem factam
inter apostolos et seniores surgens petrus ratio
nabiliter ostendit non esse imponendum fidelibus
iugum legis, quia ipse consilium dei bapti
zauerat cornelium, et gentibus predicauerat et uerbum
euangelii, et deus predicationem eius confirma
uerat fide mundanis corda eorum, et antequam
baptizarentur uisibiliter mittens super eos spiri
tum sanctum, nec indicens eis obseruantiam
legalium, Quid igitur inquit nunc tentatis im
ponere iugum super ceruices discipulorum, quod
neque nos neque patres nostri portare potuimus?
Et statim ceperunt paulus et barnabas nar
rare quanta signa et prodigia deus fecerat in
gentibus per eos, Et tacebat multitudo au
diens eos.

De sermone iacobi fratris do
mini.

Capitulum LXXXIX.

Et factum est silentio

locutus est iacobus adherens uer
bo petri. Viri inquit fratres au
dite me. Simon narrauit quemadmodum de
primis uisitauit gentes uocans eas ad fidem,
et testimonia prophetarum. Et inducitis tes
timonijs diuersorum prophetarum: auctori
tate pontificali protulit diffinitiuam senten
tiam dicens, Propter quod ego iudico non in
querari eos qui ex gentibus conuertuntur ad
deum sed consulo ut dirigamus ad eos epis
tolam ut abstineant se ab idolatriam fornicatione
et suffocato et sanguine. Idolatria siquidem
ex gentibus maxime pullulauerat, fornicatione
et suffocato et sanguine. Idolatria siquidem
etiam quasi naturale quoddam et nullius rea
tus reputabatur inter gentes. Ideo specialiter
decreuerunt apostoli prohiberi ista gentibus.
Erant etiam prouisi ad effundendum sangui
nem. Consueuerunt etiam bibere sanguines
imolatum dijs suis. Ideo specialiter prohibiti
sunt a sanguine effundendo et bibendo.
Quare autem ad litteram prohibuerint eis anti
mal suffocatum, non est satis perspicuum. Et placuit
hoc consilium iacobi apostolis et senioribus.
Et communi consensu elegerunt viros per
quos mitterent epistolam cum paulo, et barnaba

iudam scilicet et silam, et promissa est salutatio
in hunc modum.

De epistola missa conuersis ex gen
tibus.

Capitulum LXXX.

Apostoli et seniores

ores fratres fratribus et gentibus con
uersis salutem. Fuit autem post saluta
tionem hic tertus epistola. Auditu est quod quidam de
scendentes a iudea turbauerunt uos euertentes
animas uestras. uolentes uestris impone
re ceruicibus iugum legis. Ideo de communi con
sensu decreuimus eligere uiros et mittere ad
uos cum carissimis uiris nostris paulo et bar
naba. Assum est enim spiritus sanctus et nobis, uel
tra nihil uobis imponere oneris, quam ut abstine
atis ab imolatis simulacrorum a sanguine et suf
focato et fornicatione: a quibus abstinere be
ne ageris. Valete.

Quomodo consolati sunt conuersos
ex gentibus.

Capitulum LXXXI.

Ascenderunt igitur

tur paulus et barnabas in antiochia
am et duo illi missi sunt cum eis Titus
et decessissent congregata multitudinem tradidit
eis epistolam. Et audita consolatōe d' in quo legi non
imponedo sibi, gauisi sunt fratres de gentibus
Judas autem et silas cum centum prophetis consolati sunt
eos, et multum confortauerunt in fide. Non est autem
hoc pretereundum, quia de prefato ascensu suo in
hierusalem per dirimenda lite preterata scribit
apostolus ad galatas in hunc modum. Deinde
de post annos, xliij, a uersione mea ascendi
hierosolymam, cum barnaba assumpto et tito: et
contuli cum eis euangelium quod predicabo in gen
tibus. Ex quo anno numero colligitur, quod eor
dem anno quo paulus ascendit hierosolymam
scilicet, xliij, a uersione sua, petrus ascendit iheros
olymam, et eodem anno sedit in cathedra episcopi
pauli, in qua sedit, xv, annis. Quattuordecim
anno, scilicet, xxv, reddidit. Vicesimo autem quin
to anno a primordie beati petri in sede roma
nam, scilicet, ultimo anno neronis, passi sunt pe
trus et paulus, et sic, xxxix, anno a uersione
pauli. Unde colligitur paulum ad fidem conuer
sum eodem anno quo dominus passus est,
cum conister petrum et paulum, xxxviii, an
no a passione domini, qui fuit ultimus nec

ronis passos esse martyriū. Si aut legatur aliqui paulus conuersus ad fidem secō anno a passione domini. intelligendū est secō anno emergente: nō tamen eodem visuā sicut alibi determinatū est. Quartodecimo ergo anno a passioe domini. scilicet quarto anno claudij ascendit petrus rhomam. et sedit in cathedra episcopali decem annis sub claudio. qui regnauit. xiiij. annis. et nero post eū totidem annis.

Determinat quando sedit antiochiez quando rhome

Caplm. LXXXII.

Est autem que

Pri quo tēpore sederit petr^o in sede antiochena. Constat em̄ q^o sedit antiochie. viij. annis in sede episcopali. qd̄ necessario de. viij. illor^{um} et. xiiij. oportet intelligi. qui a passione dñi fluxerūt vsq^{ue} ad eius p^{ro}motionē in sedē romanā. Post. viij. at annos quib^{us} sedit in sede antiochena. cōsilio domini de hierusalē ascendit romā. sed in ascensu transijt per antiochiam: vt cōfirmaret subditos suos in fide. Et vt habet in chronicis substituit eudochiū in sede antiochena. Et in h^{uius} transitu per antiochiam redargutus est a paulo. quia comedens cū quibudā fratribus de iudea: timens eos molestare. discernebat cibos: et ita cogebat gētes iudeizare. Unde paulus ait. Cum venisset cephas antiochia in faciem ei restitit.

De causa dissensionis inter paulum et barnabam.

Caplm. LXXXIII.

Autem anno

E quo ascendit petrus d̄ antiochia rhomam paulo et barnaba antiochie remanētib^{us}. erat qdā pcurator in iudea q^{ui} p^{ro} violentiā sibi voluit vsurpare potestatem constituendi summū pontificē et mutandi p^{ro} arbitrio suo. et vt posset summū sacerdotē vnū vel duos constituere eodem anno. Et videntes iudei q^{od} non possent ei resistere. petierunt ab eo licentiam cōsulendi claudium imperatorem rhomanor^{um}. vt eius voluntate hanc potestatem obtineret. alioquin desisteret et concessit eis. Et cum misissent nuncios rhomā. erat sibi agrippa filius herodis agrippe. quē pater decedēs in manu claudij dimiserat. Clau-

dus autē differebat eū mittere in iudeā tam q^{uam} dñm. tū ppter seueritā iudeor^{um}. tum ppter tenertudine etatis eius. Iste audiens q^{uod} causa populi sui ageretur intercessit pro eis et obtinuit. Et rescripsit claudius pcuratori vt ab huiusmodi exactione desisteret. et desistit. Et rescripsit iudeis vt sup hoc gratias agerent agrippa ad cui^{us} intercessionē hoc obtinuerat et iudei significauerūt ei vt mitteret eis agrippam. et faceret eum tanq^{uam} regem et dominum. ipse tamen adhuc distulit. Postea q^{uando} visum est ei misit eum in iudeā nō tamē redidit ei totam terrā patris qui totū regnū integre obtinuit. sed dedit ei galatidē regionem seyltra iordanem. terram duar^{um} tribuum. et dimidie tribus. et dedit ei potestatem cōstituendi summū sacerdotē in hierusalē parabitrio suo quaz negauerat pcuratori. Iste fuit agrippa. in cuius regnum secesserūt fidelis de iudea imminente excidio hierusalē. ab angelo premoniti. sicut habes super martheum. Sed nunc p^{ro}sequamur d̄ paulo et barnaba qui adhuc demorabatur in antiochia euangelizantes x^{risto} dei. et iudas abierat sila cum eis remanente. Post aliquot dies visum est eis cōmodum reuertī per ciuitates in quibus predicauerāt verbum dei. et visitare fratres et cōfirmare eos in fide. Barnabas autem voluit habere in comitatu suo ioannem qui cognominabatur marcus. Paulus autem noluit dicens. Non assumendū esse. quia in fronte aciei constitutus nimis trepide steterat. et quia timore mortis a p^{ro}dicacione desisterat. quando scilicet a pamp^{hili}a descēdens reuersus est in hierusalem. Idcirco nō erat assumendus ad p^{ro}dicacionem. ne alios malo exēplo lederet. Et facta est dissensio. ita vt discederēt ab inuicē. Et excusant eos sancti. q^{uod} nō discesserunt odio cōmōti. sed a spiritu sancto ad hoc excitati vt diuisi pluribus locis p^{ro}dicarēt. et plures lucrificarēt. Barnabas autem assumpto marco nauigauit cyp^{rum}. Et eo autem q^{uod} noluit d̄mittere eum perpendicularit fuisse ei cognat^{us}. Legunt autē fuisse cōsobritinos. Paulus autē pfect^{us} est assumpto sila quē dñs ad hoc remanere fecerat vt ei cooperetur. et pambulabat syriā et ciliciā. Postea venit in derben et listram. vbi erat quidā cōsobritanus nomine timotheus filius mulleris vidue vel iudee. natus de patre gentili. cui perhibebant testimonium religionis. omnes s^{an}